

**Samarqand davlat universitetning Kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti bahorgi semestr
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi: 3-kurs talabalariga « Bolalar adabiyoti va ifodali o'qish » fanidan yakuniy nazorat
savollari**

Imtihon shakli: yozma, og'zaki

No	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmlar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1.	Bolalar adabiyoti va ifodali o'qish fani hamda uning maqsad va vazifalari	Bolalar adabiyoti istilohi haqida tushuncha va uning paydo bo'lish omillari haqida gapiring T.I. adabiyot, kitobxonlik, folklor	Bolalar adabiyotining o'ziga xosliklari haqida ma'lumot bering. T.I. badiiy obraz, voqelikning aniqligi, komik mayl	Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar kitobxonligi xususiyatlari haqida gapiring.	Kichik maktab yoshidagi bolalarga mo'ljallangan badiiy asarlar qanday spetsifik xarakterga egaligini izohlang.	O'zbek adabiyotida bolalar adabiyotining alohida bir fan sifatida shakllanish tarixi haqida ma'lumot bering.
2.		Bolalar adabiyoti fanining predmeti va vazifalari haqida ma'lumot bering T.I. badiiy adabiyot, folklor, janrlar badiiyati.	Bolalar adabiyotining tilining aniqligi, tushunariligi va soddaligi haqida gapiring. T.I. lug'at boylik, bolalar kitobxonligi	Kichik maktab yoshidagi bolalar kitobxonligi haqida gapiring.	O'smirlar kitobxonligida qaysi yo'nalishdagi asarlar yetakchi ahamiyat kasb etadi?Fikringizni bildiring.	Bolalar adabiyoti va kattalar adabiyotining bir-biridan farqli jihatlari xususida fikr yuriting.
3.		Bolalar kitobxonligining uch asosiy bosqichini izohlab bering T.I. maktabgacha, kichik yoshdagi, o'smirlar kitobxonligi	Bolalar adabiyotida xarakter va hodisalar ifodasida dinamikaning yorqinligi sabablarini izohlang. T.I. Harakatchanlik, qiziquvchanlik, dinamizm	O'smirlar kitobxonligi haqida ma'lumot bering.	O'zbek bolalar adabiyotining paydo bo'lish omillari haqida gapiring	Kichik yoshdagi bolalarda kitobxonlik madaniyatini shakllantirish uchun qanday chora-tadbirlar ko'rish kerak deb o'ylaysiz? Fikringizni bildiring.
4.	Bolalar folklori	Bolalar folklori tushunchasiga ta'rif bering. T.I. folklor, adabiy tur, janr	Maqol janrining xususiyati hamda badiiyati haqida ma'lumot bering T.I. Paremiologiya, badiiyati	Marosim qo'shiqlari haqida ma'lumot bering	Erkalama va ovutmachloqlarning janriy tabiati xususida fikr yuriting.	Xalq og'zaki ijodida alla va ovutmachloqlarning bola o'sish va rivojlanishidagi o'rni haqida gapiring
5.		O'zbek bolalar folklori tarixi haqida ma'lumot bering. T.I. Elbek, O.Safarov, G'.Jahongirov	O'zbek xalq maqollarining yozib olinish tarixi haqida ma'lumot bering. T.I. Mahmud Koshg'ariy, M.SH.Gulxaniy, E.Siddiqov	Alla janrining xususiyatlari hamda badiiyati haqida gapiring	Qaytarmachloq va Hukmlagich, Masxaralama janrlarining badiiyati va bolalar folkloridagi ahamiyati xususida fikr yuriting.	Ibn Sinoning alla haqidagi fikrlari ayting va bola kamolotida allaning o'rni xususida fikrlaringizni bildiring.

6.		Beshik qo'shiqlari haqida ma'lumot bering. T.I. Alla, beshik, aytim	Suyish qo'shiqlari haqida ma'lumot bering. T.I. erkalamachiq, ovutmachiq	Aytm-olqishlarning badiiy xususiyatlari haqida ma'lumot bering. Janrga oid namuna yoddan ayting.	Bolalar qo'shiqlari haqida ma'lumot bering.	Yalinchoq va masxaralama, tegishmachoq janrining badiiy xususiyatlari haqida fikr yuritng va janrga doir namuna yod ayting.
7.	Bolalar o'yin folklori	Bolalar o'yin folklori haqida ma'lumot bering. T.I. o'yinchi, tomoshabin, jismoniy komillik	Chorlamaning badiiy-janriy xususiyatlari haqida gapiring. T.I. o'yinga da'vat, kinoya	Sof harakatdan iborat o'yinlar haqida gapiring va o'yin turlariga misollar keltiring.	Harakatni so'z boshqaradigan so'z o'yinlari xususida fikr yuritng.	Ma'naviy so'z o'yinlarining xususiyatlari va badiiyati haqida fikrlaringizni bayon qiling.
8.		Bolalar o'yin folklorining turlari haqida ma'lumot bering T.I. ma'naviy, harakatli	Cheklashmachoqning badiiy janriy xususiyatlari haqida gapiring. T.I. qur'a, jamoa	Harakatni narsa boshqaradigan o'yinlar xususida ma'lumot bering.	Topishmoqning badiiy janriy xususiyatlari haqida ma'lumot bering.	Ma'naviy so'z o'yinlarining bola kamolotidagi ahamiyati haqida fikr yuritng.
9.		Harakatli o'yinlar mohiyati va tuzilishi xususida fikr yuritng. T.I. muqaddima, o'yinning o'zi	Sanamaning badiiy janriy xususiyatlari hamda turlari haqida gapiring. T.I. so'qma, kumulyativ sanama	Harakatli o'yinlarning bola kamolotidagi ahamiyati xususida fikr yuritng.	Tez aytishning badiiy janriy xususiyatlari haqida ma'lumot bering.	Guldur-gup va chandish janrlarining o'ziga xos badiiy xususiyatlari haqida ma'lumot bering
10.	Mumtoz adabiyotda bolalar kitobxonligi masalalari	Kitobning yaratilish tarixi haqida ma'lumot bering. T.I. noma, dastxtat, kitobxonlik, qo'lyozmalar	X-XV asrlarda yaratilgan pandnoma ruhidagi asarlar haqida ma'lumot bering T.I. Kaykovus, Yusuf Xos Hojib	A.Navoiyning "Hayrat ul-abror" dostoni xususida fikr yuritng va dostonidagi maqolalar haqida fikrlaringizni bildiring.	A.Navoiyning "Farhod va SHirin" dostonining bolalar adabiyotida tutgan o'rni xususida mulohazalaringizni ayting.	Jahon Otin Uvaysiy hayoti va ijodi haqidida gapiring.
11.		Bolalar kitobxonligi tushunchasiga izoh bering T.I. kitob o'qish, tanlab o'qish	Kaykovusning Qobusnoma asarining bolalar adabiyotida tutgan o'rni haqida fikrlaringizni bayon qiling T.I. xalq pedagogic qarashlari aks etgan, farzand tarbiyasi xususida	A.Navoiyning "Hayrat ul-abror" dostonining 10-maqolati haqida fikrlaringizni bildiring.	Muhammad Sharif Gulxaniy hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering.	Shermuhammad Munis boshlang'ich sinflarda o'qish va yozishni o'rgatishda nimalarga e'tibor qaratgan va bu haqda qanday manzuma bitgan
12.		Alisher Navoiyning bolalar kitobxonligidagi o'rni xususida fikr yuritng. T.I. Navoiyxonlik, "Xamsa", ma'rifat	Alisher Navoiyning qaysi asarlari bolalar kitobxonligida juda ahamiyatli ekanligini izohlang. T.I. "Xamsa", Ko'ngillarning sevgani	A.Navoiyning "Mahbub ul-qulub" asarining badiiy xususiyatlari haqida fikrlaringizni bildiring	"Zarbulmasal" asarining bolalar kitobxonligidagi o'rni haqida ma'lumot bering.	Alifbo-manzumalar haqida ma'lumot bering.
13.	O'zbek bolalar adabiyotining shakllanishi. A.Avloniy va H.H.Niyoziy	Milliy uyg'onish harakatining bolalar adabiyotini yuzaga keltirishdagi roli. T.I. Abu Rayhon Beruniy, Ibn Sino, Alisher Navoiy	Jadid ma'rifatparvarlarining bolalar adabiyotida tutgan o'rni xususida ma'lumot bering. T.I. Sadrididdin Ayniy, Munavvarqori Abdirashidxonov	Abdulla Avloniyning "Birmchi muallim" asari poetikasi haqida gapiring	Abdulla Avloniyning hayoti va ijodi haqida gapiring.	Abdulla Avloniyning "Turkiy Guliston yoxud axloq" asaridagi yomon xulqlar haqidagi fikrlaringizni bayon qiling
14.		Mahmudxo'ja Behbudiyning "Kitob ut-atfol" darsligi haqida gapiring T.I. tinish belgilari xususida	Munavvarqori Abdurashidxonovning hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering T.I. "Adibi avval", "Adibus soniy"	Abdulla Avloniyning "Ikkinchi muallim" asari poetikasi haqida ma'lumot bering.	Abdulla Avloniyning "Turkiy Guliston yoxud axloq" asaridagi yaxshi xulqlar haqidagi fikrlaringizni bayon qiling.	Hamza Hakimzoda Niyoziy hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering.
15.	O'zbek bolalar adabiyoti rivojlanish sari.	Adabiy ertak va uning bolalar adabiyoti taraqqiyotiga ta'siri haqida ma'lumot bering. T.I. so'z , so'z birikmasi, mavhum tafakkur	H.Olimjon "Oygul bilan Baxtiyor" ertak-dostoni haqida gapiring, dostonni yozishda xalqning qaysi ertaklari va dostonlari sujeti va motivlaridan ijodiy foydalangan deb o'ylaysiz. T.I. xalq ertaklari, dostonlar	Oybekning "Qonli barmoqlar" hikoyasini tahlil qiling.	Biografik va avtobiografik asarlar haqida ma'lumot bering.	G'.G'ulomning yumoristik she'rlaridan birini tahlil qiling
16.		H.Olimjonning ertaknavislik faoliyatini izohlang, she'riy-adabiy ertaklaridan misol keltirib, tahlil qiling.. T.I. ertak, she'riy-adabiy	Oybekning bolalar adabiyotidagi o'rni xususida fikr yuritng. T.I. "Shoirming bolaligi", "Zafar va Zahro"	Oybekning Alisher Navoiyning bolalik yillarini bayon qiluvchi asarlari xususida fikr yuritng.	G'afur G'ulomning "O'ylashni o'rganamiz" she'rining badiiyati xususida gapiring.	G'.G'ulom qissalarida yetimlik motivi va jamiyatning bolalikka munosabati ifodasi haqida so'zlab bering.
17.		G'.G'ulomning o'zbek bolalar adabiyotiga qo'shgan hissasi haqida gapiring. T.I. qissa, she'rlar, yetimlik motivi	G'.G'ulomning "Shum bola" qissasining bolalar adabiyotida tutgan o'rni haqida gapiring.	"Simurg" yoki Parizod va Bunyod" ertak-dostonining g'oyaviy mazmunini so'zlab bering.	Hamid Olimjonning bolalar adabiyotiga doir she'rlari xususida gapiring.	Hamid Olimjonning "Oygul bilan Baxtiyor" ertak-dostoning badiiy mazmuni xususida fikr yuritng.

			T.I. Qoravoy, yetimlik motivi, yumor			
18.	O'zbek bolalar adabiyoti rivojlanish bosqichida	Sulton Jo'raning hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering. T.I. 15 yillik ijod, urush	Quddus Muhammadiy hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering. T.I. Toshkent, "Chuvalachi", "O'quvchiga esdalik"	Sulton Jo'raning "Harflar paradi" va "Tinish belgilarining majlisi" she'rlarini tahlil qiling.	Sulton Jo'raning "Bruno" poemasi xususida fikrlaringizni bildiring.	Z.Diyorning "Yuksak tog", keng o'tloq va mard o'rtoq haqida qissa" dostoni haqida mulohazalaringizni bildiring.
19.		Zafar Diyorning bolalar adabiyotida tutgan o'rni xususida fikr bildiring. T.I. Namangan, 34 yillik umr, she'riyat	Sh.Sa'dullaning "Yoriltosh" musiqali ertak-dramasi haqida ma'lumot bering. T.I. Gulnora, tosh, o'gay ona	Sulton Jo'raning "Qaldirg'och" va "Zangori gilam" she'riy ertaklari badiiyati haqida so'zlab bering.	Q.Muhammadiyning "Tabiat alifbesi" kitobining bolalar aabiyotida tutgan ahamiyati haqida gapiring.	Q.Muhammadiy ijodida tabiat tasviri haqida gapiring.
20.		Sh.Sa'dullaning bolalar adabiyotiga qo'shgan hissasi haqida fikr bildiring. T.I. Jizzaj, she'riyat, "Yoriltosh"	Shukur Sa'dullaning "Kachal Polvon yoxud yog'och qo'g'irchoqning sarguzashti" ertak-qissasidagi obrazlar xususida fikr yuritng. T.I. Kachal polvon, Abdurahmonbek, Iso Avliyo	Q.Muhammadiyning "Qo'ng'izoy va Sichqonboy" she'riy-ertagi haqida gapiring	Q.Muhammadiy ijodiga xos bo'lgan asosiy xususiyatlar haqida so'zlab bering.	Zafar Diyor she'rlaridagi lirik qahramonlar haqida gapiring.
21.	O'zbek bolalar adabiyoti taraqqiyot sari	Hakim Nazar hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering T.I. . Toshkent, mahsido'z, muallimlik, A.Qahhor	Farhod Musajon ijodi va faoliyati haqida ma'lumot bering T.I.	Hakim Nazar qissalarida o'smirlar olamining aks etishi haqida gapiring.	Mirkarim Osimning Alisher Navoiy hayot yo'liga bag'ishlangan asarlari haqida ma'lumot bering.	Po'lat Mo'minning "Oftob ham yaxshi, odob ham yaxshi" she'ri xususiyatlari haqida gapiring.
22.		Ilyos Muslimning bolalar adabiyotiga qo'shgan hissasi haqida so'zlab bering T.I. .	Mirkarim Osimning ijodiy faoliyati haqida gapiring T.I. tarixchi, Toshkent, Navoiy	Hakim Nazarning "Yonar daryo" qissasi haqida so'zlab bering	Po'lat Mo'min she'rlarida so'z tanlash va qo'llash mahorati xususida ma'lumot bering.	Nosir Fozilovning "Shum bolaning nabiralari" qissasi haqida gapiring.
23.		Qudrat Hikmat hayoti va ijodi haqida ma'lumot bering. T.I. Toshkent, "Mening Vatanim",	Nosir Fozilov ijodining bolalar adabiyotidagi tutgan o'rni haqida ma'lumot bering. T.I. Qozog'iston, Jahonbibi, "Shum bolaning nabiralari"	Hakim Nazarning so'nggi xotira-kitobi va uning mavzusi haqida gapiring.	Po'lat Mo'minning ertak-pyesalari haqida gapiring.	XX asr 30-80-yillar bolalar adabiyotining o'ziga xosliklarini bayon qiling.
24.	Istiqlol davri bolalar adabiyoti	Istiqlol davri o'zbek bolalar she'riyati haqida ma'lumot bering. T.I.	Kavsar Turdiyevaning bolalar adabiyotida tutgan o'rni xususida fikr bildiring. T.I. Toshkent, alifbe-topishmoq, ilmiy she'rlar	X.To'xtaboyevning "Sariq devni minib" asari haqida gapiring.	Dilshod Rajab she'riyatidagi shakliyl izlanishlar haqida ma'lumot bering.	Sa'dulla Quronovning "Galaktikada bir kun" asari haqida gapiring.
25.		Istiqlol davri bolalar nasri haqida ma'lumot bering T.I.	Xudoyberdi To'xtaboyevning hayoti va ijodi haqida so'zlab bering. T.I. Katta Tagob, buvisi, muallimlik, felyeton	Anvar Obidjonning "Dahshatli Meshpolvon" qissasida vatanparvarlik va mustaqillik tuyg'usi yosh qahramon timsolida gavdalanishi xususida gapiring	Abusaid Ko'chimov ijodida bola ruhiyati talqini xususida fikrlaringizni bayon qiling.	Tursunboy Adashboyev she'rlarining o'ziga xosligi haqida so'zlab bering.
26.	Jahon bolalar adabiyoti	A.S.Pushkin ijodida bolalar mavzusi xususida fikr yuritng. T.I.	Chet el bolalalar adabiyotining an'analari xususida ma'lumot bering.. T.I. didaktik adabiyot, folklor, romantizm	"Gulliverning sayohati" asarining yozilish tarixi hamda muallifi haqida ma'lumot bering.	A.S.Pushkinning "Baliqchi chol va oltin baliq" she'riy ertagi haqida ma'lumot bering.	H.K.Andersenning hayoti va ijodi haqida ma'lumot beimg.
27.		Tolstoy asarlarining janr jihatidan rang-barangligi haqida gapiring. T.I.	Aka-uka Grimmlarning bolalar adabiyotidagi o'rni haqida gapiring. T.I. ertaklar, "Zolushka", "Qor qiz"	L.N.Tolstoyning bolalar adabiyotiga qo'shgan hissasi haqida gapiring.	Janni Rodarining ijodiy faoliyati haqida so'zlab bering.	Sh.Perroning bolalar adabiyotiga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering.
28.	Ertaklar va ularning turlari	Ertak deganda nimani tushunasiz? T.I. ertak, folklor, Motivlar	Sehrli ertaklarning o'ziga xos obrazlar tizimi haqida ma'lumot bering. T.I. avliyo, sehrgar, pir	Maishiy ertaklar va ularning xususiyatlari haqida ma'lumot bering.	Hajviy ertaklar va ularning xususiyatlari haqid ma'lumot bering.	Xalq ertaklarini o'qitishning tarbiyaviy ahamiyati haqida fikr bildiring.

29.		Ertakning kompozitsion tuzilishi xususida ma'lumot bering. T.I. zachin, tugallanma	Ertaklar boshqa janrlardan qaysi xususiyatlariga ko'ra farqlanishini ayting. T.I. syujet, til soddaligi	Satirik ertaklar va ularning xususiyatlari haqida ma'lumot bering.	“Egrivoy va To'g'rivoy” ertak syujentini ayting va tahlil qiling.	O'zbek xalq ertaklarining inson trbiyasidagi o'rni xususida fikr yuriting.
30.	Ifodali o'qishning o'ziga xos xususiyatlari	Ifodali o'qishning o'ziga xos xususiyatlari haqida gapiring. T.I. nutq, asar, ovoz	Nafas turlari va nafas fiziologiyasi haqida ma'lumot bering. T.I. qorin nafasi, o'rta nafas	Ovoz turlari, tembr, modulyatsiya va intonatsiya haqida so'zlab bering.	Ifodali o'qish uchun qo'llanadigan lab mashqlari haqida ma'lumot bering.	Barmoq vazni haqida gapirib bering.